

Jau tradicinėmis tampančios elektromobilių lenktynės 2018-aisiais vyks, kaip įprasta, pirmąjį gegužės penktadienį. Startavę prie Vilniaus savivaldybės, elektra varomų transporto priemonių vairuotojai sieks kuo greičiau įveikti 337 km kelią iki Palangos.

„Kai 2015-aisiais pirmą kartą organizavome lenktynes, Lietuvoje tebuvo apie šimtas elektromobilių. Inovatyvias iniciatyvas remianti įmonė „Energijos tiekimas“ tuomet patikėjo unikalia mūsų idėja, tapo partnere ir šiandien matome rezultatą – daug dėmesio sulaukiančios lenktynės vyks jau ketvirtą kartą, o elektromobilių skaičius Lietuvoje artėja prie tūkstančio. Kartu auga ir vairuotojų suvokimas apie elektra varomas transporto priemones, jų privalumus, visoje šalyje sparčiai plečiama infrastruktūra“, – teigia netradicinių lenktynių idėjos autorius ir organizatorius Darius Grinbergas.

Rekordas gerintas kasmet

Lietuvoje atsirandant pirmiesiems elektromobiliams, jų skeptikai turėjo „nenuginčijamą“ argumentą: kam reikalinga tokia transporto priemonė, kuria net iš Vilniaus į pajūrį negali nuvažiuoti? D. Grinbergas prisimena, kad būtent šis teiginys paskatino pačią lenktynių idėją – kelionę iš Lietuvos sostinės į šalies vasaros sostinę.

„Jau pirmaisiais metais rezultatai parodė, kad ta kelionė nėra antgamtiška. Lenktynėse dalyvavo dešimt automobilių ekipažų: vieni pasirinko optimalų vidutinį greitį ir atvyko be nuotykių, kitų elektromobilių baterijos išseko nepasiekus įkrovimo stotelės ir ekipažo nariai turėjo ieškoti pagalbos degalinėse. Anksčiau ar vėliau, bet finišą pasiekė visi startavę ekipažai“, – prisimena varžybų organizatorius.

Pirmaisiais metais geriausią rezultatą pademonstravo „Kia Soul EV“ automobiliu važiuavęs Gintaro Kaukėno ir Karolio Judzentavičiaus duetas – jie užfiksavo pirmąjį elektromobilių lenktynių rekordą, atstumą nuo Vilniaus iki Palangos įveikę per 5 val. 27 min.

2016-aisiais renginyje dalyvavo tik atnaujinti „Nissan LEAF“ elektromobiliai, į kuriuos buvo montuojama tuo metu rinkoje talpiausia 30 kWh baterija. Šių transporto priemonių pažangą puikiai įrodo rezultatas: pirmųjų metų rekordą pagerino septyni iš devynių 2016-aisiais dalyvavusių ekipažų, o geriausias rezultatas (4 val. 49 min.) – Sauliaus Girdausko ir Egidijaus Skrodenio komandos.

2016-ųjų laimėjimas, tuomet atrodęs puikus, po metų buvo nustumtas į labai tolimą kampą. Visiškai nauju elektromobiliu „Hyundai Ioniq“ dalyvavę Vaidotas Kviklys ir Paulius Sviklas kelionę iš Vilniaus į Palangą įveikė per 4 val. 5 min. Baterijas pildyti jiems reikėjo dukart: Vievyje bei Kryžkalnyje, tačiau „Hyundai“ elektromobilio aerodinamika ir efektyviai

naudojama variklio galia leido palaikyti aukštą vidutinį greitį ir aplenkti didesnės talpos bateriją turintį „Volkswagen e-Golf“ – Audriaus Gružinsko ir Balio Griškevičiaus ekipažas atsiliko vos pora minučių.

Visos prielaidos rekordui

Matant ankstesnių lenktynių rezultatus, galima daryti prielaidą, jog rekordas ir 2018-aisiais bus pagerintas?

„Šimto procentų duoti negaliu, bet esu beveik įsitikinęs – rekordas bus pagerintas ir šiemet. Rinkoje atsirado naujų, dar tobulesnių elektromobilių, o infrastruktūros plėtra (gerokai daugiau įkrovimo stotelių ties automagistrale Vilnius–Klaipėda) leis lenktynių dalyviams efektyviau planuoti sustojimus ir tikslą pasiekti dar greičiau“, – sako D. Grinbergas.

Šiemet Lietuvoje jau debiutavo antros kartos „Nissan LEAF“, viena įkrova galintis įveikti apie 400 km (pagal NEDC metodiką), gatvėse atsiranda „Renault ZOE“ bei kitų modelių. 2018-aisiais šalyje turėtų pasirodyti ir elektra varomas nedidelis visureigis „Jaguar I-PACE“ – gamintojas informuoja, kad jis viena įkrova galės įveikti daugiau nei 500 km.

Tiek „Nissan LEAF“, tiek „Jaguar I-PACE“ įveikiamas atstumas apskaičiuotas pagal NEDC (angl. *New European Driving Cycle*) metodiką, kuri pastaruoju metu yra aršiai kritikuojama dėl netikslumo, neva jos deklaruojamus rezultatus pasiekti įmanoma tik važiuojant itin lėtai ir labai ekonomiškai. Tad dar šiemet rinkoje debiutuos naujasis matavimų standartas WLTP (angl. *Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure*), kurio rezultatai turėtų būti kur kas artimesni kasdieniam važiavimui.

Pagal WLTP metodiką antros kartos „Nissan LEAF“ mišriu režimu galės įveikti 285 km (su 16 colių skersmens ratlankiais) arba 270 km (17 colių). Tai – beveik atstumas nuo Vilniaus iki Palangos, tad galbūt pirmą kartą elektromobilių lenktynėse išvysime modelį, kuris visą distanciją įveiks, papildomai nesustojęs?

11 įkrovimo vietų prie kelio

Elektromobilių infrastruktūra šiais metais Lietuvoje žengė didžiausią žingsnį per visą istoriją. Vien kelyje Vilnius–Klaipėda šiuo metu yra 11 greitojo įkrovimo stotelių (pernai buvo vos 2), dar viena automagistralėje Vilnius–Panevėžys, o iki metų pabaigos pagrindiniuose šalies keliuose atsiras dar 14. Jas rengia UAB „Energijos sprendimų centras“, kartu su partneriais laimėjusi Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD) konkursą. Netrukus šios stotelės bus įtrauktos ir į elektromobilių vairuotojams skirtą programėlę „Charge it on“.

Programos vartotojai galės nemokamai valdyti krovimo sesiją, stebėti jos statusą realiu laiku bei susirasti greičiausią maršrutą iki artimiausios stotelės.

Tai gerokai padidina intrigą elektromobilių lenktynėse, nes jų dalyviai galės rinktis skirtingas taktikas. Dar pernai nebuvo tokio elektromobilio, kuris įveiktų visą atstumą nesustojęs, tad visi lenktynių dalyviai vieną ar du kartus stojo keturiose įkrovimo vietose: Vievyje, Elektrėnuose, Kryžkalnyje arba Kaune, prekybos centro „Lidl“ įrengtoje stotelėje keli kilometrai nuo magistralės.

2018-aisiais vien dešinėje kelio pusėje bus 6 įkrovimo stotelės, kairėje – penkios (jas pasiekti ne taip patogų), o Kaune – dar viena.

Ankstesnių lenktynių rezultatai ne kartą parodė, kad keliauti itin ekonomiškai ir palaikant mažą vidutinį greitį kartais tiesiog neapsimoka – verčiau važiuoti greičiau ir keliolikai minučių ar pusvalandžiui sustoti papildyti baterijas greitojo įkrovimo stotelėje. Šiemet ekipažo nariams teks kaip reikiant pasukti galvą ne tik dėl vidutinio greičio, bet ir įkrovimo vietų. Galbūt važiuojantys naujuoju „Nissan LEAF“ bandys visą distanciją įveikti be sustojimų? O gal rinkoje bus pristatytas dar vienas didelę bateriją turintis elektromobilis? Atsakymus į šiuos klausimus elektromobilių gerbėjai gaus po poros mėnesių – pirmąjį gegužės penktadienį.

